

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 48/2018)

София, 5 декември 2018 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 29.11.2018 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8
4	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5	Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба	11

Забележка: *Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.*

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 29.11.2018 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

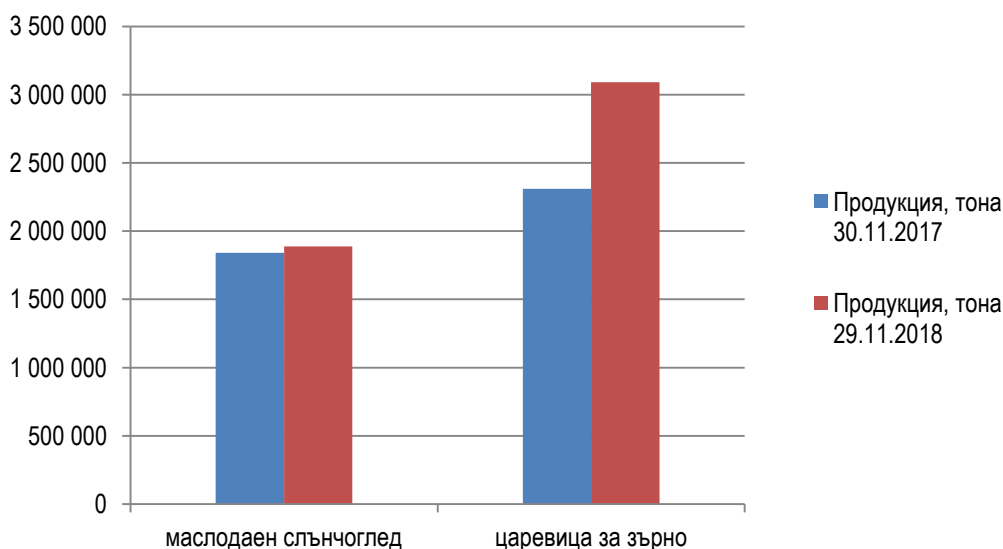
Оперативните данни към края на м. ноември 2018 г. сочат годишно увеличение на производството на слънчоглед с 2,5%, при 100% реколтирани площи. Жътвата на царевицата за зърно е приключила в цялата страна, с изключение на областите Варна, Бургас, Видин и Перник, като добитата продукция бележи ръст от 33,7% на годишна база. И при двете култури се отчита съществено увеличение на средния добив спрямо миналата година – с 12,7% за слънчогледа и с 30,4% за царевицата.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 29.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

	29.11.2018					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 348 149	7 347 849	100,0%	1 887 423	257	-9,3%	-9,0%	2,5%	12,7%
царевица за зърно	4 097 103	4 091 483	99,9%	3 090 311	755	-2,0%	2,5%	33,7%	30,4%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 29.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

1.2 Реколта от пролетници

Според последните оперативни данни, при повечето пролетни култури се наблюдава намаление на производството спрямо миналата година, в границите от 7,6% (пипер) до

75,3% (градински грах). Спадът е свързан както със свиване на реколтираните площи при голяма част от пролетниците, така и с понижение на средните добиви.

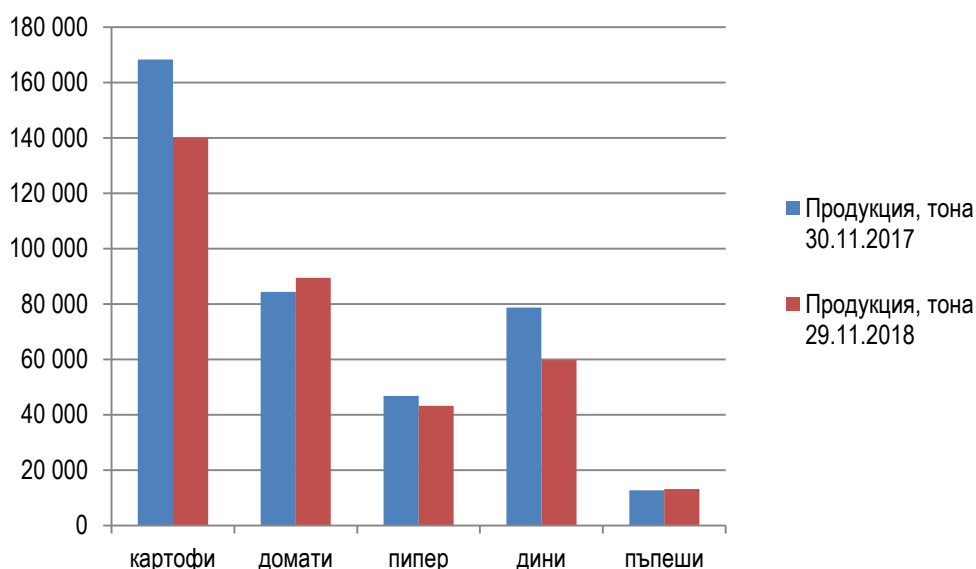
По-съществено увеличение на годишна база е налице само при продукцията от тютюн тип „Ориенталски“, силажна царевица и ориз (с между 17,8% и 29,8%), а слабо изразено – при тази от пъпеши и домати (съответно с 3,4% и 6,1%).

Реколта от пролетници към 29.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

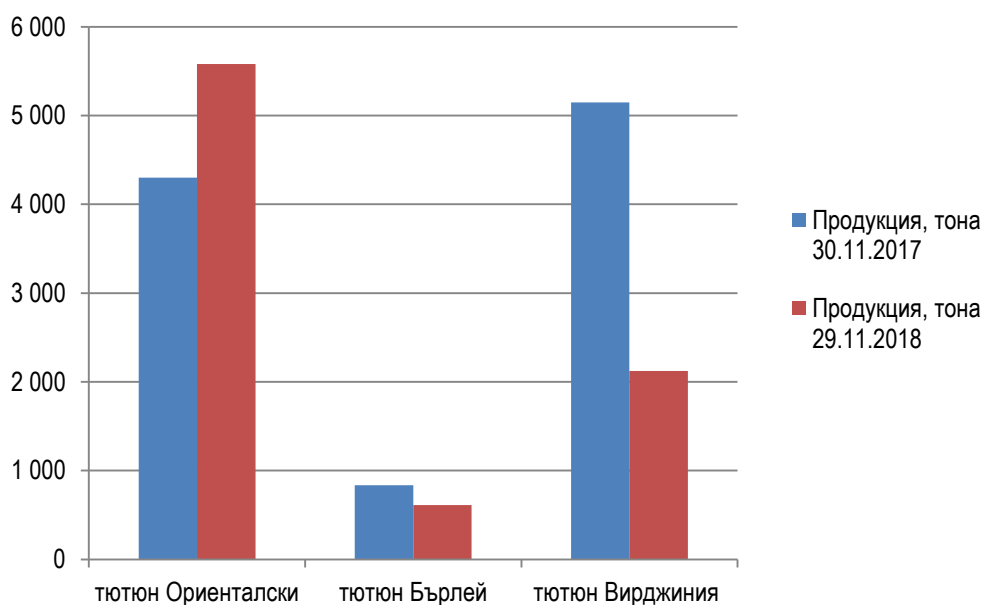
	29.11.2018				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	103 962	103 962	140 157	1 348	-10,3%	-10,0%	-16,8%	-7,5%
домати	38 799	38 794	89 525	2 308	4,2%	4,8%	6,1%	1,2%
пипер	27 878	27 358	43 251	1 581	-7,9%	-9,1%	-7,6%	1,7%
дини	35 059	34 429	59 791	1 737	-5,2%	-6,6%	-24,1%	-18,7%
пъпеши	16 056	15 882	13 180	830	16,5%	15,5%	3,4%	-10,5%
фасул	25 823	25 445	3 374	133	-38,5%	-38,7%	-46,5%	-12,5%
градински грах	14 171	11 547	2 478	215	-53,3%	-55,9%	-75,3%	-44,0%
леща	36 023	33 823	3 319	98	-11,3%	-10,0%	-31,8%	-24,6%
соя	24 860	24 832	5 206	210	-78,4%	-77,8%	-69,7%	36,4%
ориз	101 700	101 300	62 195	614	5,8%	16,0%	17,8%	1,7%
овес	72 754	68 217	15 025	220	-34,7%	-21,0%	-28,8%	-9,8%
сорго	21 213	14 514	3 688	254	-17,8%	-38,7%	-38,2%	0,8%
шарен слънчоглед	36 605	36 605	8 118	222	-38,2%	-38,2%	-27,3%	18,1%
царевица силажна	179 156	176 942	421 581	2 383	0,9%	6,8%	21,4%	13,7%
пролетен ечемик	28 489	28 489	8 464	297	-38,1%	-17,9%	-35,5%	-21,4%
фуражен грах	308 601	271 528	43 173	159	-0,2%	-10,9%	-54,9%	-49,4%
памук	28 956	18 636	1 426	77	-6,1%	-35,8%	-35,5%	1,3%
лен	300	300	30	100	-71,7%	-58,3%	-65,1%	-16,7%
тютюн Ориенталски	33 271	33 271	5 582	168	5,4%	5,4%	29,8%	23,5%
тютюн Бърлей	3 888	3 886	612	157	-38,6%	-38,5%	-26,7%	18,9%
тютюн Вирджиния	25 383	20 513	2 122	103	-27,7%	-34,7%	-58,8%	-37,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Производството от основни пролетници - зеленчукови култури към 29.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

Производството от основни сортове тютюн към 29.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

При почти всички овощни насаждения и етерично-маслени култури, обхванати от оперативното наблюдение, данните към 29.11.2018 г. сочат ръст на производството на годишна база. Най-значително е увеличението при крушите (със 70,8%) и сливите (с 58,3%), поради съчетание от чувствително нарастване както на реколтираните площи, така и на средния добив. Само производството от праскови и кайсии е под миналогодишната (съответно с 19,6% и 50,5%).

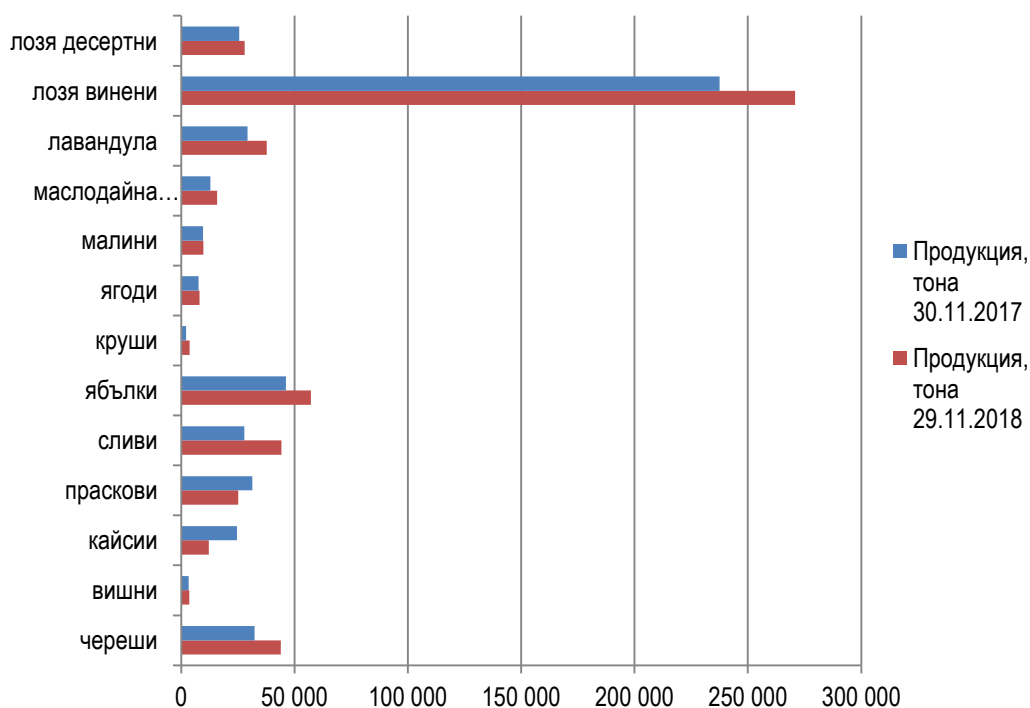
Прибраното винено грозде е с 14% над нивото отпреди една година, а десертното грозде - с 9,7%, като лекото намаление на площите с двата типа лозя е изцяло компенсирани от по-високите средни добиви.

**Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 29.11.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

	29.11.2018				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	87 033	80 015	43 951	549	10,3%	14,5%	35,7%	18,6%
вишни	13 308	11 880	3 641	306	-4,2%	3,2%	8,4%	4,8%
кайсии	27 334	24 048	12 198	507	-4,9%	-14,8%	-50,5%	-41,9%
праскови	42 114	38 540	25 231	655	5,2%	-0,9%	-19,6%	-18,8%
сливи	69 306	64 514	44 220	685	7,8%	13,0%	58,3%	40,1%
ябълки	50 173	49 355	57 269	1 160	5,3%	13,4%	24,0%	9,4%
круши	5 490	5 387	3 702	687	21,5%	33,2%	70,8%	28,2%
ягоди	10 373	9 956	8 079	811	3,8%	6,1%	5,7%	-0,4%
малини	23 900	22 270	9 780	439	9,0%	10,2%	1,1%	-8,4%
маслодайна роза	35 701	35 650	15 925	447	3,5%	3,3%	23,0%	19,2%
лавандула	103 419	102 934	37 831	368	31,3%	32,1%	28,9%	-2,1%
лозя винени	468 905	457 398	270 846	592	-4,7%	-4,3%	14,0%	19,1%
лозя десертни	47 330	45 989	28 046	610	-4,6%	-3,8%	9,7%	14,0%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 29.11.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

2 Есенна кампания

Към 29.11.2018 г. е извършена преесеитбена подготовка на 13 969 653 дка с есенници, а дълбока оран - на 6 664 991 дка, при съответно 14 233 155 дка и 8 643 484 дка по същото време на миналата година.

Засетите площи с пшеница са незначително над нивото отпреди една година (с 0,2%), докато сеитбата на маслодайна рапица, ечемик, ръж и тритикале изостава с между 4% и 17,9%.

Засети площи с есенници към 29.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г., дка

Култура	30.11.2017	29.11.2018	Изменение
пшеница	10 774 725	10 791 191	0,2%
ечемик	1 072 642	1 027 710	-4,2%
маслодайна рапица	1 708 837	1 640 563	-4,0%
ръж	57 577	48 189	-16,3%
тритикале	131 716	108 106	-17,9%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

Общият износ на пшеница през Пристанище Варна¹ за периода от началото на пазарната 2018/19 година до момента възлиза на 1 114,6 хил. тона (в т. ч. 29,3 хил. тона през последната седмица), което е с близо 18% под нивото, отчетено по същото време на миналия сезон. При експорта на ечемик и рапица през порта също е налице намаление на годишна база – съответно със 72,2% и 21,7%, като през последната седмица не са преминавали товари с двете култури.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	02.07. – 02.12.2017	02.07. – 02.12.2018	Изменение
пшеница	1 358 028	1 114 573	-17,9%
ечемик	86 684	23 682	-72,7%
рапица	153 397	120 053	-21,7%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През изминалата седмица през Пристанище Варна не са преминавали товари с царевица и слънчоглед за износ. Общият експорт на двете култури за периода от началото на септември 2018 г. до момента е съответно с 22,8% и 72,4% под миналогодишния.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.09. – 02.12.2017	03.09. – 02.12.2018	Изменение
царевица	310 914	240 042	-22,8%
слънчоглед	119 243	32 914	-72,4%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на месец юли 2018 г. до 2 декември не е реализиран внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 45/2018, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за месец септември 2018 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 45/2018, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

През последната седмица се отчита леко намаление на средните изкупни цени на пшеница (хлебна и фуражна), царевица и слънчоглед, в рамките на 0,4% - 1,2%. Изкупната цена на ечемика остава без промяна за втора поредна седмица.

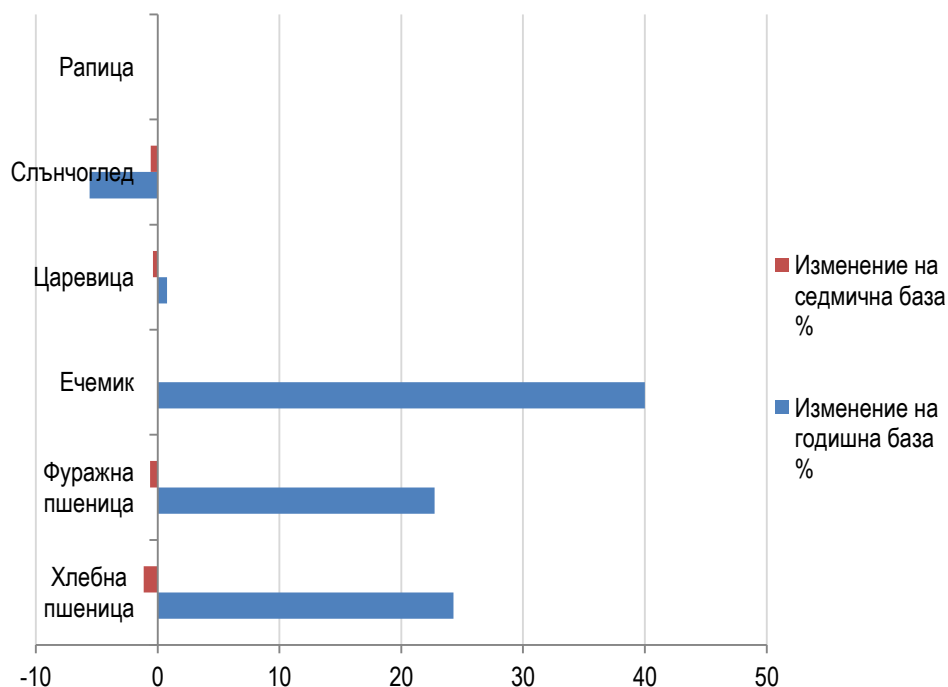
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 28.11.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./тон без ДДС

	29.11.2017	21.11.2018	28.11.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	276	347	343	24,3	-1,2
фуражна пшеница	264	326	324	22,7	-0,6
ечемик	250	350	350	40,0	0,0
царевица	261	264	263	0,8	-0,4
слънчоглед	556	528	525	-5,6	-0,6
рапица	703	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

Средно за страната, цените на пшеницата (хлебна и фуражна) и ечемикът са с между 22,7% и 40% по-високи в сравнение със същия период на миналата година. При царевичата е налице незначително поскъпване на годишна база – с 0,8%, докато слънчогледът поевтинява с 5,6%.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 28.11.2018 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 30 ноември 2018 г. средните цени на едро на пипер (зелен и червен), вносни домати, ябълки и десертно грозде се повишават с между 2% и 8,9% спрямо предходната седмица. Поевтиняване се отчита само при картофите и оранжерийните домати, съответно с 1,4% и 7,7%.

Почти всички плодове и зеленчуци, налични на тържищата по това време на годината, се предлагат на по-високи цени в сравнение с година по-рано. Поскъпването варира от 7,9% (оранжерийни домати) до 17,2% (картофи). Изключение правят ябълките, чиято средна цена на едро е с 23,2% под миналогодишната.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 30.11.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./кг

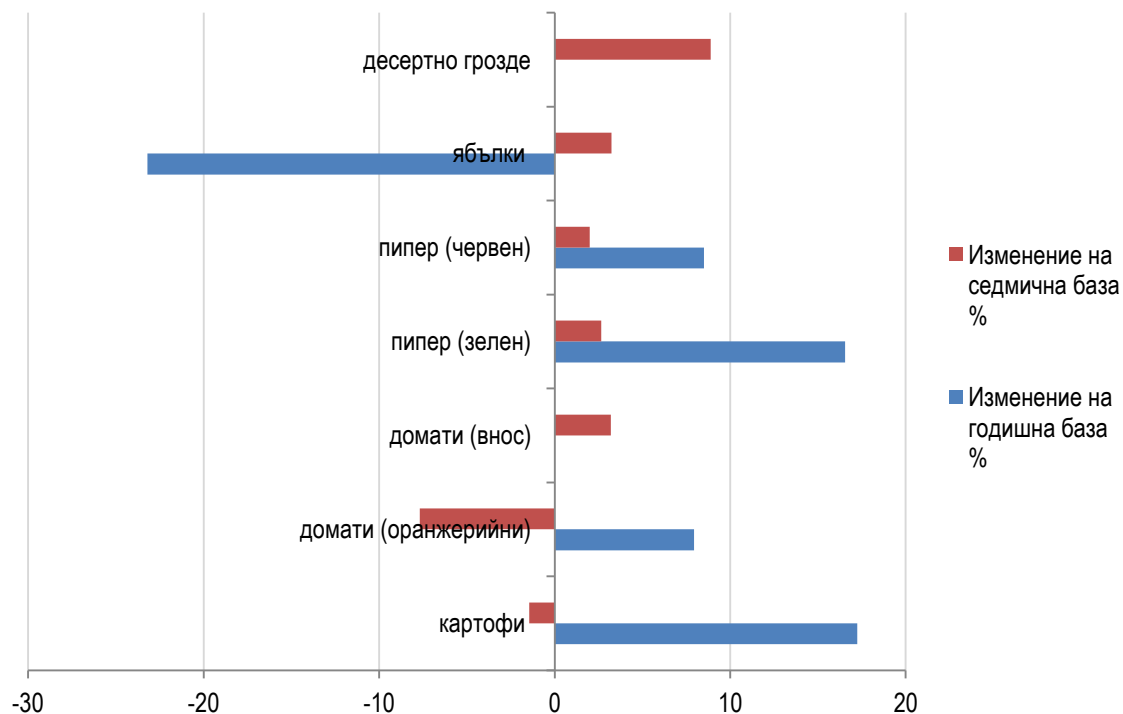
	01.12.2017	23.11.2018	30.11.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,58	0,69	0,68	17,2	-1,4
домати (оранжерийни)	1,89	2,21	2,04	7,9	-7,7

	01.12.2017	23.11.2018	30.11.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	*	1,56	1,61	-	3,2
пипер (зелен)	1,33	1,51	1,55	16,5	2,6
пипер (червен)	1,88	2,00	2,04	8,5	2,0
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови (внос)	*	*	*	-	-
ябълки	1,25	0,93	0,96	-23,2	3,2
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	1,80	1,96	-	8,9

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 30.11.2018 г.

5 Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба

Справка за хода на жътвата

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1500	0	1500	100.00%	195	130
Бургас	285605	0	285605	100.00%	61909	217
Варна	414773	0	414773	100.00%	112557	271
Велико Търново	433712	0	433712	100.00%	113569	262
Видин	355945	0	355645	99.92%	92328.4	260
Враца	418730	115	418615	100.00%	111334	266
Габрово	29300	0	29300	100.00%	7973	272
Добрич	724168	0	724168	100.00%	217822	301
Кърджали	2550	0	2550	100.00%	394	155
Кюстендил	20586	0	20586	100.00%	5137.8	250
Ловеч	132947	0	132947	100.00%	32372	243
Монтана	414961	0	414961	100.00%	105261	254
Пазарджик	64810	0	64810	100.00%	18117	280
Перник	76190	0	76190	100.00%	15919	209
Плевен	639468	1836.9	637631.1	100.00%	177027.4	278
Пловдив	268140	0	268140	100.00%	62701.6	234
Разград	274990	0	274990	100.00%	71769.5	261
Русе	392129	0	392129	100.00%	109268.61	279
Силистра	371792	303	371489	100.00%	103641	279
Сливен	210600	0	210600	100.00%	38147	181
Смолян		0				
София-град	37697	0	37697	100.00%	8868	235
София	75586	0	75586	100.00%	15084.5	200
Стара Загора	445579	10152.8	435426.2	100.00%	92720.47	213
Търговище	250125	0	250125	100.00%	59970	240
Хасково	354052	0	354052	100.00%	89662.25	253
Шумен	364310	0	364310	100.00%	91824	252
Ямбол	300344	32.5	300311.5	100.00%	71850.5	239
ОБЩО	7360589	12440	7347849	100.00%	1887423.0	257

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	6735	0	6735	100.00%	3141.7	466
Бургас	18154	0	17454	96.14%	9495.28	544
Варна	125237	0	121977	97.40%	82359	675
Велико Търново	400440	0	400440	100.00%	318034	794
Видин	71065	0	70185	98.76%	45316	646
Враца	335390	0	335390	100.00%	270013	805
Габрово	20910	0	20910	100.00%	13212	632
Добрич	1014770	0	1014770	100.00%	828123.5	816
Кърджали	830	0	830	100.00%	293	353
Кюстендил	4640	0	4640	100.00%	1250	269
Ловеч	105510	212	105298	100.00%	75277	715
Монтана	194760	0	194760	100.00%	152140	781
Пазарджик	22360	0	22360	100.00%	15022	672
Перник	7902	0	7122	90.13%	2496	350
Плевен	628084	3931	624153	100.00%	483586	775
Пловдив	46300	0	46300	100.00%	35282	762
Разград	157965	0	157965	100.00%	109865	696
Русе	268080	0	268080	100.00%	224264.17	837
Силистра	285715	469.1	285245.9	100.00%	175417.6	615
Сливен	28600	0	28600	100.00%	17679	618
Смолян	573	0	573	100.00%	128.55	224
София-град	32470	0	32470	100.00%	26805	826
София	13653	0	13653	100.00%	5084	372
Стара Загора	36071	203.2	35867.8	100.00%	21387.98	596
Търговище	93573	0	93573	100.00%	57825	618
Хасково	11465	0	11465	100.00%	10647	929
Шумен	161286	0	161286	100.00%	101167	627
Ямбол	9380	0	9380	100.00%	4999.85	533
ОБЩО	4101918	4815	4091483	99.86%	3090310.6	755

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит-бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	Н (дка)	К (дка)	
Благоевград	31600				
Бургас	1009940	238610	290010	130110	363100
Варна	705159	453147	509183	180385	429650
Велико Търново	717915	368900	411470	297400	340430
Видин	457500	417000	417000	417000	1200
Враца	697579	638924	638924	555528	331951
Габрово	54600	0	0	0	0
Добрич	1492246	591700	692950	156000	1318791
Кърджали	6190				3550
Кюстендил	59230	2880	2880	2880	38680
Ловеч	231945	169247	190097	63070	89100
Монтана	474600	94000	461400		139600
Пазарджик	195480	6000	12000	4900	45100
Перник	175715	22650	22650	17650	60310
Плевен	1033609	887544	887544	887544	369190
Пловдив	630015	133300	209100	127000	177150
Разград	662540	145000	449780	57000	290170
Русе	740525	517874	658779	309126	526914.5
Силистра	610297	610297	610297	610297	636500
Сливен	527500	109500	215000	78000	294000
Смолян					
София-град	55488				13930
София	79600				
Стара Загора	808972	223700	175120	72000	342650
Търговище	464427	24500	379000	13150	75200
Хасково	547860	111700	258700	111700	269490
Шумен	604123	415165	426865	203165	231082
Ямбол	894998		780501		277252
ОБЩО	13 969 653	6 181 638	8 699 250	4 293 905	6 664 991

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	20750	1770	1250	1650	2950
Бургас	651365	108650	920	3750	234890
Варна	555356	65225		904	67491
Велико Търново	552723	62575	140	243	83723
Видин	380940	21060		940	30545
Враца	567717	13980	200	925	44096
Габрово	37510	6920	25	600	7720
Добрич	1280420	18450		3230	189446
Кърджали	5100	920	50	20	
Кюстендил	37400	4580	2670	3460	6278
Ловеч	184762	19499		400	25780
Монтана	394772	19332		1920	54459
Пазарджик	140070	22420	5900	9630	14510
Перник	154090	9028	100	200	11800
Плевен	749520	110894	1800	300	73830
Пловдив	491070	31067	13345	38290	52140
Разград	478500	43681		600	119090
Русе	591152	39537	74	240	98110
Силистра	489100	38800		1500	76997
Сливен	416400	73650	720	8380	27200
Смолян					
София-град	36704	11951		95	300
София	63164	5782	3340	2779	3490
Стара Загора	585735	72720	16410	9210	96639
Търговище	370568	36888	438	2190	52733
Хасково	428090	57990	500	9650	47430
Шумен	449172	64093	270	3460	75878
Ямбол	679041	66248	37	3540	143038
ОБЩО	10 791 191	1 027 710	48 189	108 106	1 640 563